

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2Tos/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621010411
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Malatká
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5621010411.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marcely Malatkej a sudcov Mgr. Anny Mihálikovej a JUDr. Adriany Gallovej, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 25. januára 2022 prejednal sťažnosť Z. Z. proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3Nt/28/2021 zo dňa 22. novembra 2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť Z. Z. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením samosudkyňa Okresného súdu Liptovský Mikuláš postupom podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. uložila Z. Z., nar. XX.X.XXXX v F. Z., ochranné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil v podstate s poukazom na nasledovné:

Okresný súd po vykonaní dokazovania na verejnom zasadnutí zistil splnenie zákonných podmienok podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. pre uloženie ochranného liečenia Z. Z., pričom konal na podklade návrhu prokurátora na uloženie ochranného ústavného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia menovanému.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš uznesením, sp.zn. 2Pv 136/21/5505-10 zo dňa 21.10.2021, právoplatným dňa 3.11.2021 postupom podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por. zastavil trestné stíhanie obvineného Z. Z. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., lebo obvinený nebol v čase činu pre nepričetnosť trestne zodpovedný.

V rámci pôvodne vedeného trestného konania bol na Z. Z. v tom čase v procesnom postavení obvineného vypracovaný znalecký posudok MUDr. Ruženou Mojžišovou, znalkyňou z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, ktorý bol oboznámený na verejnom zasadnutí. Zo záverov znaleckého posudku vyplynulo, že Z. Z. v čase spáchania skutku nemohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a nebol schopný ovládať svoje konanie. Obvinený nechápe zmysel trestného konania a nechápal ho ani v čase spáchania skutku. Obvinený v čase spáchania skutku kladeného mu za vinu trpel na prejavy duševnej choroby, psychózy v pravom slova zmysle, trpel na toxickú psychózu pri nadužívaní marihuany, ktorá mala vplyv na jeho rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť, tieto schopnosti boli vymiznuté. U obvineného je prítomná porucha psychiky a správania pri nadužívaní alkoholu, závislosti od marihuany, v popredí je psychická závislosť od marihuany hodnotené podľa Waldmanna ako III. vývojové štádium, ktorú si obvinený neuvedomuje, škodlivé užívanie alkoholu, etylizmus hodnotené podľa Jelínka ako I. - II. vývojové štádium. Jeho pobyt na slobode zo zdravotného psychiatrického hľadiska je potencióálne nebezpečný pre spoločnosť v prípade nedodržiavania liečebného režimu. Znalec navrhol obvinenému uložiť ústavné ochranné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie.

Od 22.10.2021 bol Z. Z. hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení LNsP Liptovský Mikuláš. Zo správy primárky zo dňa 19.11.2021 vyplýva, že u pacienta počas hospitalizácie zistená prítomnosť rozvinutej už chronifikovanej psychotickej poruchy s klinickým obrazom paranoidnej schizofrenie, prvotne provokovaná užívaním drog hlavne THC. Aktuálne prítomná masívna bludná produkcia s

bizarnými paranoidnými obsahmi. Nie je prítomný pocit morbidity, ani potreba liečiť sa. Pacient bude vyžadovať dlhodobú liečbu v psychiatrickej liečebni.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že Z. Z. ako páchatel' činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný. Čin inak trestný (prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák.), pre ktorý bol Z. Z. pôvodne trestne stíhaný, bol menovaným spáchaný pod vplyvom uvedených porúch, ktoré konštatovala znalkyňa vo svojom znaleckom posudku. Zo záverov znaleckého posudku tiež vyplýva, že pobyt Z. Z. na slobode zo zdravotného psychiatrického hľadiska je nebezpečný pre spoločnosť, pokiaľ nebude dodržiavať liečebný režim, čo znalkyňa zdôvodnila v rámci svojho posudku. Aj aktuálne z odborného názoru primárky oddelenia, kde je Z. Z. umiestnený vyplýva, že menovaný nepociťuje potrebu liečiť sa a nepociťuje ani svoju vlastnú chorobnosť, čím je vylúčená opodstatnenosť očakávania, že by pre neho bolo dostatočné uloženie ochranného liečenia ambulantnou formou. Z. Z. ešte pred uložením ochranného liečenia necíti potrebu liečiť sa, dlhodobo sa u neho prejavujú paranoidné bludy, skreslene vníma realitu, nie je dôvodné od neho očakávať, že by sa bez komplikácií podroboval ochrannému liečeniu ambulantnou formou. Ústavná forma liečby je nevyhnutná na stabilizáciu duševných porúch a detoxikáciu organizmu od užívania návykových látok a nastavenie ďalšej liečby, v ktorej bude menovaný pokračovať v budúcnosti tak, aby sa protiprávnemu konaniu pod vplyvom duševnej poruchy a návykových látok vyvaroval. Za tohto stavu súd Z. Z. uložil ochranné ústavné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie, ktoré je nielen v záujme menovaného, ale aj celej spoločnosti, aby sa zamedzilo riziko opakovania trestnej činnosti jeho osobou.

Proti tomuto uzneseniu podal Z. Z. sťažnosť prostredníctvom obhajcu písomným podaním zo dňa 23.11.2021, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 23.11.2021. Podanú sťažnosť Z. Z. zdôvodnil rovnako prostredníctvom obhajcu písomným podaním zo dňa 28.12.2021, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 28.12.2021, a to s poukazom na nasledovné:

Z. Z. podáva sťažnosť z dôvodov podľa § 189 ods. 1 písm. a) Tr. por. pre nesprávnosť výroku o uložení ochranného opatrenia a podľa § 189 ods. 1 písm. a) Tr. por. pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, keďže toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

Podľa § 35 ods. 3 Tr. por. ochranné opatrenie je možno uložiť aj páchatel'ovi činu inak trestného alebo inej osobe, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchaním nových trestných činov.

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. c) alebo ak páchatel' činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Na uloženie ochranného liečenia sa vyžaduje, aby bol takýto krok nevyhnutný na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchaním nových trestných činov a aby bol pobyt osoby, o ktorú ide, na slobode nebezpečný. Tieto podmienky musia byť splnené súčasne a absencia niektorej z nich má za následok nemožnosť uloženia ochranného liečenia.

V priebehu verejného zasadnutia obhajoba poukazovala na závery znaleckého posudku MUDr. Ruženy Mojžišovej, z ktorých vyplýva, že pobyt Z. Z. na slobode je nebezpečný v prípade nedodržiavania liečebného režimu.

Z. Z. prvýkrát diagnostikovali psychické poruchy v priebehu trestného konania. Dovtedy nebol liečený, ale nie preto, že by sa liečeniu vyhýbal, ale preto, že tieto poruchy zistené neboli. Súd pri uložení ochranného liečenia vychádzal z toho, že stav Z. Z., jeho odmietavý postoj k ochrannému liečeniu i ochrana spoločnosti vyžadujú uloženie ochranného liečenia ústavnou formou.

K takémuto záveru dospel súd bez toho, aby vôbec dal Z. Z. možnosť sa k týmto skutočnostiam na verejnom zasadnutí vyjadriť. Podľa zápisnice z verejného zasadnutia súd sa najprv oboznámil s vyjadrením MUDr. T. A. k účasti Z. Z. na verejnom zasadnutí z 19.11.2021 a následne vyhlásil uznesenie, že podľa § 293 ods. 5 Tr. por. od jeho účasti a výsluchu upúšťa a verejné zasadnutie vykoná v jeho neprítomnosti. Na takýto postup však neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 293 ods. 5 Tr. por. verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5 Tr. por.

V danom prípade súd vôbec nezohľadnil skutočnosť, že Z. Z. síce bolo upovedomenie o verejnom zasadnutí riadne a včas doručené, avšak mu nebolo umožnené sa na ňom zúčastniť. Súd vychádzal zo správy lekárky, že jeho účasť na verejnom zasadnutí neodporúča, ale takéto vyjadrenie nie je zákonným

dôvodom na obmedzenie ústavného práva Z. Z. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, aby sa jeho vec verejne prerokovala v jeho neprítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Zákon síce uvádza, v akých prípadoch sa môže rozhodnúť aj v neprítomnosti obvineného, avšak vyjadrenie lekárky, že jeho účasť na verejnom zasadnutí nie je vhodná, medzi takéto dôvody nepatrí. Ustanovenie § 293 ods. 5 Tr. por. možno použiť vtedy, ak obvinený o verejnom zasadnutí vie, ale sa na ňom odmieta zúčastniť, čo prejaví tým, že sa nedostaví. Z. Z. však takéto možnosť daná nebola. Jeho osobná sloboda je síce hospitalizáciou na psychiatrickom oddelení obmedzená, ale to ešte neznamená, že ho to oberá o právo garantované čl. 48 ods. 2 ústavy. Súd povýšil názor lekárky nad ústavu a zákon, čím závažne porušil práva Z. Z., pričom toto porušenie dosahovalo ústavnú intenzitu. Súdu nič nebránilo zabezpečiť účasť Z. Z. na verejnom zasadnutí. Z. Z. netrpel nejakou nákazlivou chorobou, ktorá by ohrozovala iné osoby prítomné na verejnom zasadnutí, ani takou chorobou, ktorá by sa mohla v dôsledku jeho účasti na verejnom zasadnutí závažne zhoršiť. Obdobne zákon neumožňuje súdu obmedziť spôsobilosť osoby na právne úkony bez toho, aby ju vypočul alebo aspoň vzhliadol (§ 243 Civilného mimosporového poriadku), hoci by z lekárskeho správ vyplývalo, že takéto osoba si neuvedomuje význam daného súdneho procesu.

Takéto porušenie ustanovenia o konaní pred súdom navyše mohlo spôsobiť nesprávnosť výroku uznesenia, keďže súd dospel k záveru o absencii pocitu morbidity a potreby sa liečiť u Z. Z. len z vyjadrenia lekárky (zo záverov znaleckého posudku takéto skutočnosti nevyplývajú). Súd nedal Z. Z. možnosť vyjadriť sa k tejto správe a doručovaná mu nebola. Pokiaľ by uviedol, že si je vedomý svojej choroby a že sa liečiť chce, súd by si mohol utvoriť iný obraz o tom, či je uloženie ochranného liečenia ústavnou formou dôvodné.

Pri rozhodovaní o návrhu na uloženie ochranného liečenia musí súd vždy vyvažovať medzi rôznymi chránenými záujmami - záujmom na ochrane spoločnosti pred páchaním trestných činov a osobnou slobodou osoby, ktorá spáchala čin inak trestný. V tomto prípade znalkyňa skonštatovala, že pobyt Z. Z. na slobode je nebezpečný, pokiaľ nebude dodržiavať liečebný režim. Zo žiadneho doterajšieho správania Z. Z. nemožno vyvodiť, že by nemal liečený režim dodržiavať. Znalkyňa konštatovala nebezpečnosť Z. Z. iba podmienene, avšak zatiaľ nie je zjavné, že by táto podmienka bola splnená. Duševná porucha doteraz uňho nebola zistená a nikdy sa nebránil jej liečbe ambulantnou formou. Nebezpečnosť pobytu obvineného na slobode je pritom nevyhnutnou podmienkou, ktorá musí byť splnená, aby mohlo byť ochranné liečenie podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona uložené. V tomto kontexte sa javí uloženie ochranného liečenia ústavnou formou ako neprimerane zasahujúce do osobnej slobody Z. Z., keďže nie je zjavné, či bude dodržiavať ambulantnú liečbu. Takéto skutočnosti mohol súd zistiť, pokiaľ by nebol porušil ústavou garantované právo Z. Z. na prerokovanie jeho veci v jeho neprítomnosti. Z. Z. preto prostredníctvom svojho obhajcu navrhuje, aby krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a buď sám vo veci rozhodol tak, že mu uloží ochranné liečenie ambulantnou formou alebo uloží okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Prokurátor sa k dôvodom sťažnosti Z. Z. písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd nadriadený na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť napadnutého uznesenia ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť jeho nesprávnosť. Pri plnení prieskumnej povinnosti prihliadal aj na chyby, ktoré sťažnosťou neboli vytýkané, ale mohli by spôsobiť nesprávnosť napadnutého uznesenia. Následne zistil, že sťažnosť bola podaná v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná, avšak nie je dôvodná. Okresný súd dospel k správne a zákonu zodpovedajúcemu záveru o uložení ochranného ústavného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia Z. Z.. Okresný súd takto rozhodol po bezchybnom procesnom postupe a vykonaní dokazovania na verejnom zasadnutí v potrebnom rozsahu.

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. d) alebo ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Uloženie ochranného liečenia ústavnou formou znamená mimoriadne závažný zásah do osobnej slobody osoby, ktorej sa ukladá, preto takéto rozhodnutie musí byť založené na náležitom zistení, či:

- 1) došlo k spáchaniu činu inak trestného,
- 2) páchatelom tohto trestného činu je osoba, ktorej sa ochranné liečenie má uložiť,

- 3) táto osoba nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedná,
- 4) táto osoba je v čase rozhodovania o ochrannom liečení pre spoločnosť nebezpečná.

Na úvod krajský súd pripomína, že Z. Z. bolo uznesením povereného príslušníka PZ, OO PZ Liptovský Mikuláš pod ČVS: ORP-198/OO-LM-2021 dňa 26.5.2021 vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

dňa 10.5.2021 v čase okolo 22.00 hod. v byte svojich rodičov na adrese D. XXX/X v F. Z., po predchádzajúcom verbálnom upozornení matkou A. Z., nar. XX.XX.XXXX, aby stíšil televízor, ktorý pozeral hlasno v obývačke, takto neurobil, čo išla oznámiť svojmu bývalému manželovi A. Z., nar. X.X.XXXX a ten išiel následne za synom Z. Z. do obývačky, kde mu opakovane povedal, aby stíšil televízor, lebo je už po 22.00 hod., na čo sa na otca Z. Z. zaškeril, pristúpil k nemu, oboma rukami ho chytil za hrud' a silou ho odhodil o stenu v chodbe bytu so slovami: „vypadni z bytu“, na čo prišla ku nim A. Z., ktorú potom Z. Z. zdrazil za golier, odhodil ju tiež o stenu a so slovami: „boha ja Vás tu pozabíjam“ odišiel do izby, pričom toto konanie v A. Z. a v A. Z. vzbudilo obavu o ich život a zdravie.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš uznesením, sp.zn. 2Pv 136/21/5505-10 zo dňa 21.10.2021, právoplatným dňa 3.11.2021, trestné stíhanie Z. Z. zastavil z dôvodu podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por., lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Krajský súd konštatuje splnenie zákonnej podmienky, že došlo k spáchaniu činu inak trestného a páchatelom tohto činu je Z. Z.. Uvedené krajský súd vyvodzuje na základe oboznámenia podstatného obsahu pripojeného vyšetrovacieho spisu Obvodného oddelenia PZ, Liptovský Mikuláš, ČVS: ORP-198/00-LM-2021 na neverejnom zasadnutí konanom o sťažnosti Z. Z.. Z. Z. pri výsluchu v procesnom postavení obvineného pred povereným príslušníkom PZ priznal len fyzický konflikt s rodičmi v dobe skutku, poprel však, že by sa im bol vyhrážal zabitím alebo smrťou. Spáchanie skutku Z. Z. (právne kvalifikovaným ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák.) však vyplýva z výpovedí svedkov poškodených otca a matky A. Z. a A. Z., ktorí v rámci svojich výpovedí v podstatných bodoch zhodne popísali agresívny fyzický útok ich syna Z. Z. na ich osoby, počas ktorého sa vyhrážal zabitím a tiež sa v podstatných bodoch zhodne vyjadrili k okolnostiam spáchania skutku ich synom. Vzhľadom na okolnosti a spôsob spáchania skutku možno pritom konštatovať dôvodnosť obavy poškodených z ich syna, že svoje vyhrážky by mohol uskutočniť. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na povahu fyzického útoku Z. Z. na osoby svojich rodičov, pričom spúšťačom takéhoto fyzického útoku na osoby rodičov bolo to, že mu otec dal tichšie televízor, ktorý bol príliš nahlas. Z obavy pred synom poškodení privolali hliadku polície. Podľa vyjadrenia jeho otca poškodeného A. Z. sa syn v dobe skutku správal ako nepríčetný.

Osoba Z. Z. pre nepríčetnosť nie je trestne zodpovedná, čo bolo aj dôvodom zastavenia trestného stíhania uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2Pv 136/21/5500-10 zo dňa 21.10.2021, právoplatným dňa 3.11.2021, postupom podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por., lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Uvedený záver sa opiera o závery znaleckého posudku vypracovaného v rámci vedeného trestného konania na v tom čase obvineného Z. Z. na základe súdom vydaného príkazu na vyšetrovanie duševného stavu MUDr. Ruženou Mojžišovou, znalkyňou z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria (znalecký posudok č. 13/2021 zo dňa 24.9.2021). Ako vyplýva zo záverov znaleckého posudku, Z. Z. v čase spáchania skutku kladeného mu za vinu trpel na prejavy duševnej choroby, psychózy v pravom slova zmysle, trpel na toxickú psychózu pri nadužívaní marihuany. Táto mala vplyv na jeho rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť a to tak, že jeho rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť boli vymiznuté. Znalkyňa svoje závery v rámci znaleckého posudku aj náležite a presvedčivo zdôvodnila a ani krajský súd nemá žiadne vážnejšie pochybnosti o správnosti záverov znalkyne, ktoré doposiaľ neboli žiadnym relevantným spôsobom, resp. iným dôkazom spochybnené.

Osoba Z. Z. je aj v čase rozhodovania súdu o uložení ochranného liečenia pre spoločnosť nebezpečná. Krajský súd poukazuje na závery znaleckého posudku znalkyne MUDr. Ruženy Mojžišovej zo dňa 24.9.2021, na ktorých zotrvala aj v rámci tohto konania o uložení ochranného liečenia Z. Z.. V záveroch znaleckého posudku znalkyňa konštatovala, že pobyt Z. Z. na slobode zo zdravotného psychiatrického hľadiska je potencionálne nebezpečný pre spoločnosť v prípade nedodržania liečebného režimu. Z. Z. v čase spáchania skutku trpel na prejavy duševnej choroby,

psychózy v pravom slova zmysle, trpel na toxickú psychózu pri nadužívaní marihuany, ktorá mala vplyv na jeho rozpoznávacie a ovládacie schopnosti v tom smere, že tieto boli vymiznuté. U menovaného je prítomná porucha psychiky a správania pri nadužívaní alkoholu a marihuany, dokonca u neho zistená až závislosť na marihuane (v popredí je psychická závislosť od marihuany). Zistená tiež alkoholcentrácia záujmov, zmeriava sa na získanie drogy marihuany a alkoholu a pravdepodobne ich kombinuje, nemá iné ciele. Na marihuane je závislý asi tri roky. Prítomné sú sluchové a zrakové halucinácie, paranoidný postoj voči okoliu, najmä voči rodičom. V klinickom obraze je pozorovaná menlivosť nálad, rýchlo sa rozčúli a potom ukludní. Podľa neskôr vypracovanej lekárskej správy dňa 19.11.2021 MUDr. T. A. z hospitalizácie Z. Z. na psychiatrickom oddelení Liptovskej nemocnice s poliklinikou, počas hospitalizácie bolo zistené, že u menovaného pacienta je prítomná rozvinutá už chronifikovaná psychotická porucha s klinickým obrazom paranoidnej schizofrénie, prvotne v.s. provokovaná užívaním drog, hlavne THC (nepochybne sa jedná o závažnú duševnú chorobu). Podľa anamnestických údajov trvá psychotická porucha už cca 4 roky. Aktuálne je prítomná masívna bludná produkcia, s bizarnými paranoidnými obsahmi. Menovaný pacient bude vyžadovať dlhodobú liečbu v psychiatrickej liečebni. Od 1.12.2021 je Z. Z. umiestnený v psychiatrickej liečebni v Sučanoch. Podľa vyjadrenia rodičov z pripojeného vyšetrovacieho spisu, agresívne stavy ich syna Z. Z. trvajú asi pol roka, opakujú sa dva až trikrát do týždňa, opakovane sa vyhrážal rodičom, že ich pohluší, v byte rozbil dvere na detskej izbe a stôl v obývačke, menovaný vykrikuje, že mu zobrali telo, srdce a dušu, keď sedí v kúte, s niekým sa rozpráva alebo pozerá nepríčetne do stropu, prípadne sa s niekým vadí, nadáva svojmu strýkovi, ktorý zomrel pred dvomi rokmi, v čase skutku sa správal ako nepríčetný. Všetky vyššie uvedené skutočnosti vo svojom súhrne nepochybne odôvodňujú záver, že pobyt Z. Z. na slobode zo zdravotného psychiatrického hľadiska je potencionálne nebezpečný pre spoločnosť v prípade nedodržania liečebného režimu, a to najmä pokiaľ ide o existenciu rizika opakovania ďalších násilných útokov Z. Z. na osoby jeho rodičov, s ktorými žije v spoločnej domácnosti a možných vážnych následkov na ich zdraví a živote. Ako vyplýva z evidencie priestupkov na Z. Z., tento dňa 15.5.2021 nerešpektoval vykázanie zo spoločného obydlija, ktorého súčasťou je zákaz vstupu do spoločného obydlija po dobu 10 dní. U Z. Z. nie je reálna záruka, že tento by bez nariadenia ochranného liečenia riadne dodržiaval v jeho prípade potrebný a nevyhnutný liečebný režim. Ako vyplýva z lekárskej správy MUDr. T. A. zo dňa 19.11.2021 z hospitalizácie Z. Z. na psychiatrickom oddelení, u menovaného nie je prítomný pocit morbidity, ani potreba sa liečiť. Podľa tejto lekárskej správy pritom u menovaného je prítomná masívna bludná produkcia, s bizarnými paranoidnými obsahmi, paranoidita, skreslené vnímanie reality. Znalčka MUDr. Ružena Mojžišová v tejto súvislosti zas v ňou vypracovanom znaleckom posudku uvádza, že u Z. Z. je v popredí psychická závislosť od marihuany, ktorú si on nevedomuje. Aj keď u menovaného sú prítomné halucinácie a paranoidný postoj voči okoliu, najmä voči rodičom, menovaný psychotické prejavy dissimuluje. Možno u neho pozorovať amotivačný syndróm. Zameriava sa na získavanie drogy marihuany a alkoholu, nemá iné ciele. Podľa vyjadrenia otca A. Z. v doplnení trestného oznámenia, ktoré je súčasťou vyšetrovacieho spisu, bola doba, keď jeho syn už aj bol zbalený, že pôjde na psychiatriu, ale od toho upustil a síce chvíľu bol dobrý, ale potom sa to na ňom začalo znovu prejavovať a býval doma agresívny, buchol do dverí, na ktorých urobil diery, rozbil päšťou konferenčný stolík, a to všetko v nejakom amoku, ktorý nevie, ako v ňom vznikne, nevie momentálne, čoho je schopný, nakoľko určite nie je psychicky v poriadku. Ani krajský súd pritom nemá dôvod pochybovať o záveroch a vyjadreniach vyššie menovaných odborníkov, znalkyne MUDr. Ruženy Mojžišovej a primárky psychiatrického oddelenia MUDr. T. A., ktorých odborné vyjadrenia neboli v tomto konaní žiadnym relevantným spôsobom spochybnené, podporujú sa nielen navzájom, ale sú podporené aj ďalšími v rámci konania zistenými skutočnosťami, na ktoré vyššie poukázal krajský súd. Z týchto podrobne uvedených dôvodov je u Z. Z. plne dôvodným a v súlade so zákonom uloženie ochranného liečenia, a to psychiatrického a protitoxikomanického.

U Z. Z. je plne dôvodným uloženie ochranného liečenia v ústavnej forme, nakoľko aj podľa názoru krajského súdu ochranné liečenie len v ambulantnej forme by nebolo dostatočné pre splnenie sledovaného účelu. Uloženie ochranného liečenia v ústavnej forme navrhla znalčka MUDr. Ružena Mojžišová na základe podrobného znaleckého vyšetrenia menovaného (psychiatrického a psychologického), a to aj za súčasného oboznámenia sa s obsahom zdravotnej dokumentácie menovaného a obsahom vyšetrovacieho spisu. Záver o uložení ochranného liečenia v ústavnej forme znalkyne MUDr. Ruženy Mojžišovej podporuje aj neskôr vypracovaná lekárska správa MUDr. T. A., v ktorej sa uvádza, že Z. Z. bude vyžadovať dlhodobú liečbu v psychiatrickej liečebni. Od 1.12.2021 bol Z. Z. ďalej umiestnený v psychiatrickej liečebni Sučany. Tak zo záverov znaleckého posudku znalkyne MUDr. Ruženy Mojžišovej, ako aj z obsahu lekárskej správy MUDr. T. A. je pritom zrejmé, že Z. Z. trpí vážnou duševnou poruchou, navyše psychickou závislosťou na marihuane a podľa anamnestických

údajov psychotická porucha u neho trvá už cca 4 roky, jeho stav si vyžaduje dlhodobú liečbu v psychiatrickej liečebni. Obhajoba v rámci tohto konania pritom nepredložila žiaden taký relevantný dôkaz a ani neuviedla žiadnu takú relevantnú skutočnosť, pri zohľadnení ktorých by krajský súd dospel k záveru, že pre dosiahnutie účelu ochranného liečenia u Z. Z. je postačujúce ochranné liečenie mu uložiť v ambulantnej forme.

Obhajoba v rámci sťažnosti prednáša hypotetickú možnosť, že ak by Z. Z. bol mal možnosť osobne sa zúčastniť verejného zasadnutia, mohol by uviesť, že si je vedomý svojej choroby a že sa chce liečiť, čo by mohlo mať vplyv na iný záver o forme ochranného liečenia a toto by bolo možné Z. Z. uložiť aj v ambulantnej forme. S takýmto názorom obhajoby sa krajský súd nestotožňuje. Ak by sa Z. Z. vzhľadom na svoj zdravotný stav aj bol mohol zúčastniť verejného zasadnutia a na tomto by bol deklaroval kritický pohľad na svoju chorobu a snahu liečiť sa, ani uvedené by nebolo dôvodom na uloženie ochranného liečenia v ambulantnej forme. Takéto vyjadrenie Z. Z. by zjavne bolo potrebné vyhodnotiť ako účelové, učinené výlučne v snahe dosiahnuť uloženie ochranného liečenia len v ambulantnej forme. Z predchádzajúcich vyjadrení Z. Z. či už pred znalkyňou, ako aj pri hospitalizácii na psychiatrickom oddelení v Liptovskom Mikuláši je zrejmé, že Z. Z. má dlhodobo nekritický postoj k svojmu ochoreniu, závislosti a potrebe liečiť sa podľa odporúčania lekára, vrátane dlhobehnej hospitalizácie. Rovnako tak z vyššie uvedeného vyjadrenia otca Z. Z. v rámci doplnenia trestného oznámenia je zrejmé, že menovaný v minulosti už aj bol zbalený, že pôjde na psychiatriu, ale nakoniec od toho upustil. Súčasne krajský súd na tomto mieste ďalej odkazuje na už vyššie uvedené dôvody, pre ktoré je toho názoru, že u Z. Z. je plne dôvodným uloženie ochranného liečenia v ústavnej forme.

Okresný súd nepochybil a neporušil žiadne z práv Z. Z. (vrátane práv zakotvených v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR) ani tým, že verejné zasadnutie vykonal v neprítomnosti Z. Z.. Zo žiadneho zákonného ustanovenia trestnoprávnej povahy nevyplýva, že pred rozhodnutím o uložení ochranného liečenia musí byť osoba, ktorej má byť ochranné liečenie uložené, vypočutá. Okresný súd správne postupoval, keď Z. Z. o termíne verejného zasadnutia v tejto veci iba upovedomil. Okresný súd dôsledne rešpektoval ustanovenie čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, keď Z. Z. o termíne verejného zasadnutia riadne a včas pred termínom verejného zasadnutia upovedomil a súčasne mu doručil návrh prokurátora na uloženie ochranného liečenia (Z. Z. zásielku osobne prevzal dňa 9.11.2021). Vzhľadom na správu lekárky MUDr. T. A. zo dňa 19.11.2021, ktorá bola vypracovaná na žiadosť súdu v krátkom čase pred termínom verejného zasadnutia, je zrejmé, že s prihliadnutím na v zdravotnej správe popísaný zdravotný stav menovaného nebola jeho účasť na verejnom zasadnutí možná, resp. nebolo na mieste zabezpečiť účasť menovaného na verejnom zasadnutí a nebolo by možné menovaného ani vypočuť v prostredí psychiatrickej liečebne. Primárka psychiatrického oddelenia, na ktorom bol Z. Z. hospitalizovaný, u tohto konštatovala prítomnosť masívnej bludnej produkcie, s bizarnými paranoidnými obsahmi, paranoiditu, skreslené vnímanie reality. Za tohto stavu by výsluchom menovaného nebolo možné získať relevantné informácie pre rozhodnutie o návrhu prokurátora. Krajský súd má za to, že v danej veci tu existuje dostatočná suma iných dôkazov a zistených skutočností, na podklade ktorých bolo možné učiniť spoľahlivé rozhodnutie o uložení ochranného ústavného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia Z. Z.. Krajský súd totožne s okresným súdom nemá dôvod spochybňovať závery prezentované lekárkou odborníčkou, primárkou oddelenia, na ktorom bol v tom čase Z. Z. hospitalizovaný, v správe zo dňa 19.11.2021. Sama primárka oddelenia nepovažovala účasť Z. Z. na verejnom zasadnutí za vhodnú a navyše v správe podrobne popísala jeho stav, ktorý podporuje takýto ňou prezentovaný záver v správe. Dôležitým je, že zo správy je zrejmé v tom čase existujúci postoj Z. Z., že u tohto nie je prítomná potreba liečiť sa, ani pocit morbidity. V tejto súvislosti však krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že Z. Z. mal v tomto konaní ustanoveného obhajcu, ktorý bol prítomný na verejnom zasadnutí a aktívnym spôsobom realizoval obhajobné práva Z. Z. (a to aj následne aj v rámci tohto sťažnostného konania).

Vo vyššie uvedenom ide o podstatné dôvody, na základe ktorých krajský súd, v ostatnom odkazujúc na správne a vyčerpávajúce dôvody napadnutého uznesenia okresného súdu, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje, sťažnosť Z. Z. ako nedôvodnú zamietol postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. Ani obhajca Z. Z. v rámci sťažnosti neuviedol žiadne také relevantné dôvody, ktoré by boli spôsobilé zvrátiť vecne správne a zákonné rozhodnutie okresného súdu o uložení ochranného ústavného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia Z. Z..

Záverom však krajský súd považuje za potrebné vytknúť okresnému súdu, že v rámci svojho rozhodnutia sa nezaoberal skúmaním splnenia vyššie uvedenej podmienky pre uloženie ochranného liečenia a síce, či Z. Z. došlo k spáchaniu činu inak trestného, aj keď v konečnom dôsledku okresný súd rozhodol

správne. Uvedené pochybenie však odstránil sám krajský súd v sťažnostnom konaní, ako to vyplýva z odôvodnenia tohto uznesenia, ktorým zároveň v tomto doplnil dôvody napadnutého rozhodnutia okresného súdu.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 za a 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.